

Ympäristöterveyskeskuksen valvontasuunnitelman toteuma 6/2024

Tilanne 30.6.2024

Etenee suunnitellusti / valmis
 Etenee, mutta on alle tavoitteen
 Ongelmia / ei aloitettu
 Ei mitattavissa / ei tietoa arviointihetkellä

SÄÄNNÖLLISEN VALVONNAN TARKASTUKSET

Tavoitteen nimi	Mittari	Tavoitearvo 30.6.2024	Tilanne 30.6.2024	Kommentit kesäkuu 2024
Säännöllisen valvonnan ennalta suunniteltujen tarkastusten toteutuminen kaikilla lakialoilla	Suunniteltujen tarkastusten toteutuminen kaikilla lakialoilla >92%	425 kpl (50%)	426 kpl (50 %)	Valvontaa on pystytty toteuttamaan valvontasuunnitelman mukaisesti. Toteumat lakialoitain TsL 49 %, EtL 46 %, TupL 75 % ja LL 88 % . Suunniteltujen tarkastusten lisäksi ennakoimattomia tarkastuksia on tehty tarkastelujaksolla 55 kpl, joista hieman yli puolet liittyy asumisterveyden olosuhdetarkastuksiin. Loppuosuus on mm. eri lakialojen seurantatarkastuksia.

NÄYTTEENOTTO

Tavoitteen nimi	Mittari	Tavoitearvo 30.6.2024	Tilanne 30.6.2024	Kommentit kesäkuu 2024
Suunniteltu viranomaisnäytteenotto sisältää suunnitellut hankkeet ja projektit	Suunniteltujen näytteenottojen toteutuminen	870 kpl terveydensuojelu, 50 kpl elint. hankkeet ja seurantaohjelmat Toteumatavoite 50 %	69 % (tsl) 56 % (eti) Kokonaistoteuma 68 %	Vesilaitosten talousvesivalvonnan näytteenotto on toiminut suunnitelmallisesti. Uimarantojen ja huoneistovesien näytteenotto muodostaa merkittävän osan terveydensuojelulain mukaisista näytteistä ja tämä työ on alkanut laajemmassa mitassa vasta kesäkuussa, joka näkyy toteumassa. Elintarvikevalvonnessa näytteenotto muodostuu vitriiniuotteiden hygieenistä laatua koskevan projektin näytteistä, jäätelökioskien hygieniää koskevan projektin pintanäytteistä, hyväksytyjen elintarvikehuoneistojen omavalvonnan toimivuuden arviointinäytteistä (pintapuhtaus) sekä elintarvikkeiden torjunta-ainejäämien ja vierasaineiden valtakunnallisen valvontaohjelman mukaisista näytteistä. Projektin näytteenotto on käynnistynyt kesäkuussa ja jatkuu heinäkuun loppuun saakka. Torjunta-ainejäämien ja vierasaineiden näytteenotto toteutetaan Ruokaviraston asettaman näytteenoton vuosikellon mukaisessa aikataulussa. Hyväksytyjen elintarvikehuoneistojen näytteenotto toteutetaan syksyllä.

VALVONNAN PAINOPISTEET / ELINTARVIKEVALVONTA

Tavoitteen nimi	Mittari	Tavoitearvo 30.6.2024	Tilanne 30.6.2024	Kommentit kesäkuu 2024
Valvontaohjeen mukaisia kohdennettuja painopistetarkastuksia lämpötilahallinnasta ja jäljitettävyydestä elintarvikehuoneistoissa	Valtakunnallinen ohje, oma tarkastuslomake. Ohjaus sekä seuranta tiimipalaverissa.	Tarkastustietojen pohjalta jatkotoimenpiteiden tarpeen arvioiti.		Lämpötilahallinnan painotettu valvonta on käynnissä ja Ruvi on järjestänyt asiassa koulutusta.
Valvojan työkalupakki	Valtakunnallinen painopiste ja ohjaus. Ohjaus sekä seuranta tiimipalaverissa	Hanke käynnistyy keskusviranomaisen ohjauksessa. Osallistutaan työpajoihin ja kehitystyöhön soveltuvin osin. Jatkuu 2024 loppuun saakka.		Hankkeeseen liittyvä ohjausmateriaali on keskusviranomaisella luonnosvaiheessa. Osallistutaan hankkeeseen omaa toimintaa tukevilta osin. Seurataan hankkeen sähköistä työtilaa.
Valmius ja kriisinhallinta	Valtakunnallinen työryhmähanke muun muassa pandemiavalmiuden kehittämiseksi.	Hanke käynnistyy, valtakunnallisia ja alueellisia harjoituksia.		Painopisteeseen liittyviä harjoituksia on tulossa. Asiaan liittyvää koulutusta on järjestetty ja siihen on osallistuttu. Ympäristöterveyden oma varautumisen tiimi koordinoi toimintaa.
Elintarvikeviitteisen epidemian selvitystyön kehittäminen ja harjoittelu (oma koko valvontasuunnitelmakauden painopiste)	Toimintakorttien valmistelu ja tekeminen, harjoituksen valmistelu, toteutus ja palaute. Seuranta tiimipalaverissa.	Painopiste etenee suunnitellusti		Toimintakortteja ja ohjeita on laadittu suunnitelman mukaan. Oma varautumistiimi toimii aktiivisesti ja koordinoi varautumisasiota. Suunnitteilla mm. varautumisen kehittämispäivän harjoituksia.
Valtakunnallisen Vati tuotanto-ohjelman kehittämiseen osallistuminen	Osallistutaan valtakunnallisen kehitysryhmän työskentelyyn sekä harkinnan mukaan myös alatyöryhmiin.	Osallistutaan kaikkiin kehitysryhmän tapaamisiin sekä toimintaa palveleviin alatyöryhmiin.		Työryhmän tapaamiset jatkuneet suunnitellusti. Ohjelman kehittäminen on valtakunnallisen rahoituksen vähyyden vuoksi ajettu pääosin alas ja toiminta keskittyy ylläpidon haasteisiin. Osallistuttu kaikkiin työryhmän tapaamisiin ja toiminnan parantamisen hankkeisiin mitä on ollut.
Valvonnan hallinnollisten toimenpiteiden loppuunvieminen (oma painopiste)	Muistutetaan tiimipalaverissa hallinnollisten toimenpiteiden loppuunsaattamista valvontatyössä sekä seurataan toteumaa ja kestoja tuotanto-ohjelman kautta.	Hallinnollisia toimenpiteitä ei jätetä roikkumaan keskeneräisinä vaan ne joko raukeavat tai saatetaan loppuun.		Seurantaa tehty ja läpikäyty tiimipalaverissa keskustelemalla. Tuotanto-ohjelmassa asian raportointi on parantunut ja erityisesti C ja D arvosanojen jälkeisiä toimenpiteitä seurataan myös omalla kirjanpidolla.
Kohteet valvonnan piiriin	Valtakunnallinen koko ohjelmakauden hanke. Parannetaan valvontakohteiden saamista valvonnan piiriin.	Osallistutaan hankkeeseen omaan toimiintaan soveltuvin osin. Läpikäydään hanketta tiimipalaverissa.	XXXX	Keskusviranomainen on aloittanut hankkeen ja siihen on osallistuttu valvontayksikössä omaa toimintaa tukevilta osin. Hanke jatkuu koko ohjelmakauden. Kohteita etsitään itse aktiivisesti eri mediakanavista.
Sähköisen asioinnin kehittäminen	Valtakunnallinen koko ohjelmakauden hanke. Johtoryhmäkäsittelyn jälkeen otetaan toimintaa ja asiointia parantavat järjestelmät käyttöön.	Sähköinen asiointi toimii luotettavasti ja sen käyttö kasvaa.		Ilppa sähköinen asiointikanava on otettu käyttöön samoin siihen liittyvä haittailmoitusten ilmoitusjärjestelmä. Sähköistä asiointia kehitetään Vati kehitysryhmän toiminnan kautta. Edetään valtakunnallisen toiminnanohjausohjelman salliman aikataulun mukaisesti.

Petoksellisen toiminnan torjunta viranomaisyhteistyönä	Osallistutaan valtakunnalliseen hankkeeseen. Nimetään hankkeeseen edustaja ja varataan tähän työaika. Hankkeen loppujaksolla 2022-2023 tehdään painotettua valvontaa riskinarvioinnin pohjalta.	Hanke käynnistyy keskusviranomaisen ohjauksessa. Osallistutaan työpajoihin ja kehitystyöhön soveltuvin osin. Painopistettä tukeva alueellinen projekti toteutetaan ja tiedotetaan.		Ruokaviraston hanke on käynnissä. Hankkeeseen on nimetty ympäristöterveydessä vastuuhenkilö. Osallistutaan hankkeeseen omaa toimintaa tukevilla osin ja seurataan hankkeen työtilaa. Hanketta tukeva alueellinen projekti toteutettiin vuonna 2023 yhdessä Lahden terveysvalvonnan kanssa. Alkuvuonna 2024 aiheesta tiedotettiin ja asiaa esiteltiin mm. valtakunnallisilla koulutuspäivillä.
Leipomo- ja konditoriatuotteiden gluteenittomuus	Vuonna 2024 kaikissa gluteenittomia leipomo- ja konditoriatuotteita valmistavissa valvontakohteissa tarkastetaan Oiva-arviointirivi 10.1 painottaen erityisesti gluteeniturvallisuuden varmistamista.	Tarkastukset toteutuvat ja toimijoita neuvotaan itse selvittämään näytteenotolla tuotteiden gluteiinittomuus omavalvonnassa.		Painopistetarkastuksia on suunniteltu vuodelle 2024 noin 35 kpl. Kesäkuun loppuun mennessä tarkastuksia on tehty 10 kpl. Tarkastuksissa on annettu ohjausta ja neuvontaa.
Kohteiden ensimmäisten tarkastusten suorittaminen (oma painopiste)	Kohteiden ensimmäinen tarkastus tehdään 0-6 kk aikana toiminnan aloittamisesta. Seurataan toteumaa tiimipalaverissa.	Ensimmäiset tarkastukset tehdään 0-6 kk aikana kohteiden toiminnan aloittamisesta tehdyn riskinarvioinnin perusteella.		Tarkastusten toteutumista tavoiteajassa seurataan erillisen seurantataulukon perusteella ja käydään läpi tiimipalaverissa. Ensimmäisten tarkastusten toteuma määräajassa on yli 95 %. Toiminnan aloittamiseen tai muutoksiin liittyvä ilmoitusmäärä kaikkiaan 95 kpl.

VALVONNAN PAINOPISTEET / TERVEYDENSUOJELU

Tavoitteen nimi	Mittari	Tavoitearvo 30.6.2024	Tilanne 30.6.2024	Kommentit kesäkuu 2024
Omavalvonnan tukeminen / (valtakunnallinen)	Neuvonnan ja ohjauksen painotus tarkastuksilla. Vesilaitosten osalta riskinarvioinnit ja valvontatutkimusohjelmat ajantasalla. Seuranta tiimipalaverissa ja vesilaitosten osalta vesitiimissä.	Neuvonta ja ohjaus aina kohteen valvonnan yhteydessä. Vesilaitosten osalta suunnitelmat työn alla tai valmiita kaikkien laitosten osalta.		Valtaosalla vesilaitoksista työ on valmis. Muutamilla laitoksilla työ on aloitusvaiheessa työvoimaresurssin puuttuessa. Kyseessä pitkäkestoinen prosessi, jonka eteneminen ajoittuu koko valvontakaudelle. Oma ohjeistus toimijoille on valmisteltu, koska valtakunnallisia ohjeita ei ole saatu. Toimijoille on annettu ohjeita tarkastuksilla ja osallistutaan suunnitelmien kehittämiseen. Vesilaitosten omavalvonnan tukemisen seuranta vesitiimin palaverissa, muiden kohteiden osalta tiimipalaverissa.

<p>Elinympäristöterveyden edistäminen (TsL 6 §) (valtakunnallinen)</p>	<p>Lausuntojen määrä ja yhteistyötapaamisiin osallistuminen sekä asiantuntijana toimiminen yhteistyötahoille</p>	<p>Toiminta on vakiintunut osaksi normaalia toimintaa ja on aktiivista. Käytäntöjen vakiinnuttaminen.</p>		<p>Toiminta/yhteistyö sisäilmaryhmissä, kaavoituksen, pelastuslaitoksen sekä rakennusvalvonnan kanssa aktiivista ja vakiintunutta. Annettujen lausuntojen määrä on vakiintunut ja kuntia on kannustettu ottamaan ympäristöterveys mukaan mm. kaavoitukseen ja rakennuslupamenettelyihin. Osallistutaan alueen päihdetyöryhmätoimintaan. Varautumisen tiimi koordinoi varautumista. Osallistuminen hyte työskentelyyn ei ole toteutunut täysin suunnitelmien mukaan, koska asialle ei ole pystytty irrottamaan resurssia muista tehtävistä. Osallistumisfoorumi hyte työskentelyyn hyvinvointialueen kanssa on keskeneräinen.</p>
<p>Näkyvyyden lisääminen ja tiedottaminen</p>	<p>Tiedottamisen määrä ja tapojen/asioiden monipuolisuus</p>	<p>Tiedottaminen on ajantasaista ja aktiivista sekä sitä tehdään useiden kanavien kautta</p>		<p>Tavanomaisten verkkotiedotteiden lisäksi on päätetty tehostaa nopeaa tiedottamista. Keväällä otettiin käyttöön omat Facebook ja Instagram tilit. Puolivuosjaksolla on julkaistu 8 terveydensuojelun tiedotetta toimijoille sekä kuntalaisille verkossa ja 6 tiedotetta sometileillä. Kuntalaisiin kohdistuvan tiedottamisen tehostamiselle on nähty suurempi tarve kuntatoimijoiden sijaan, jonka takia uutiskirjeen julkaisusta on toistaiseksi luovuttu ja keskitytään monipuolisesti ajankohtaiseen tiedottamiseen eri kanavissa. Ensimmäisellä vuosipuoliskolla pääpaino on ollut elinympäristön aiheuttamien haittojen torjunnassa.</p>
<p>Näytteenotto toiminnan kehittäminen</p>	<p>Näytteenoton edellyttämien ajamisen seuranta ja vähentäminen (lean hanke). Näytteenoton keskittäminen siihen erikoistuneille henkilöille.</p>	<p>Näytteenotto on aika- ja kustannustehokasta ja näytekierrokset tarkoituksenmukaisia</p>		<p>Pääosa näytteenotoista hoidetaan ennakoon suunnitelluilla näytteenottokierroksilla. Näytekierrosten kattavuutta ja suunnitelmallisuutta on kehitetty edelleen yhdessä näytteenottoon osallistuvien kanssa. Jatkokehitystä on tehty edellisen kesäkauden näytteenoton kokemusten perusteella. Samoin yhteistoimintaa analysoidaan laboratorion kanssa on parannettu sopimalla ennakoon toimintatavoista ja käytännöistä virheiden minimoimiseksi. Näytteenotto toimii sujuvasti ja tehokkaasti.</p>
<p>Valtakunnallisen Vati järjestelmän muutokset</p>	<p>Kohteiden tiedot ja valvontatiedot ajantasalla järjestelmän sallimissa rajoissa. Henkilökuntapalaverit ja Tiimeissä seurataan ohjelman yhdenmukaista käyttöä ja kirjauksia.</p>	<p>Vati järjestelmän kehittymistä seurataan ja toimitaan kehityksen mahdollistamalla tavalla.</p>		<p>Tiimipalavereissa seurattu kohdetietojen ja ohjelmankäytön yhdenmukaisuutta. Valtakunnallinen Ilppa ilmoitusjärjestelmä ja haittailmoitusjärjestelmä ovat vakiintuneet yksikössä käyttöön. Osallistutaan valtakunnalliseen Vati kehitystyöryhmään. Vati järjestelmän valtakunnallista rahoitusta on leikattu merkittävästi, joka on vähentänyt ohjelman kehittämistä merkittävästi ja hidastaa myös ylläpitoa sekä virheiden korjausta. Varaudutaan järjestelmän toimintahäiriöiden aiheuttamiin riskeihin omalle toiminnalle. On vastattu valtakunnalliseen kyselyyn, ettei osallistuta ohjelman kehittämiseksi kunnilta kerättävään lisärahoitukseen.</p>

Häiriötilannetoiminnan ja ohjauksen kehittäminen	Laaditaan tarvittaviin osa-alueisiin häiriötilanteiden ohjekortteja. Varautumistiimin toiminta säännöllistä. Harjoitussuunnitelmat ja harjoittelu.	Säännöllinen toiminta		Varautumistiimi kokoontuu säännöllisesti ja on laatinut useammalle vuodelle ulottuvan harjoitus ja kouluttautumissuunnitelman. Tiimi koordinoi varautumisen kehittämistä, kouluttautumista sekä harjoittelua.
Loma-asunnot ja huoneistot	Kohteiden selvitystyö ja valvonnan tarpeen arviointi	Selvitystyö käynnissä ja arvioidaan valvontatarve		Työ on käynnistynyt suunnitellusti mutta on tullut esiin juridisia vaikeuksia saada toimijoiden ja kohteiden tietoja vuokraussivustojen ylläpitäjiltä. Toistaiseksi ei voida vaatia luovuttamaan tilavuokraajien yhteystietoja. Kohteita on etsitty laajasti mm. verkon hakukoneilla. Uusia kohteita tullut valvonnan piiriin ja olemassa olevien tietoja on tarkistettu. Hanketta jatketaan kaikkien selville saatavien kohteiden osalta ja ne kirjataan valvontakohderekisteriin. Kohteiden talousvesi otetaan myös viranomaisvalvontaan.

Kohteiden ensimmäisten tarkastusten suorittaminen (oma erillinen painopiste)	Kohteiden ensimmäinen tarkastus tehdään 3 kk aikana toiminnan aloittamisesta. Seurataan toteumaa tiimipalaverissa.	Ensimmäiset tarkastukset tehdään 3 kk aikana kohteiden toiminnan aloittamisesta tehdyn riskinarvioinnin perusteella.		Tilanne on kehittynyt positiivisesti. Tarkastusten toteutumista tavoiteajassa seurataan erillisen seurantataulukon perusteella ja käydään läpi tiimipalaverissa. Ensimmäisellä vuosipuoliskolla on käsitelty useita ilmoituksia majoitusprojektin tiimoilta. Ilmoitusmäärä kaikkiaan 31 kpl. Ensimmäisten tarkastusten toteuma määräajassa on yli 95 %.
--	--	--	--	---

VALVONNAN PAINOPISTEET / TUPAKKA- JA LÄÄKELAIN VALVONTA

Tavoitteen nimi	Mittari	Tavoitearvo 30.6.2024	Tilanne 30.6.2024	Kommentit kesäkuu 2024
Tuotevalvonta ja markkinoinnin valvonta (valtakunnallinen)	Säännöllisen valvonnan yksi painopiste. Seuranta tiimikokouksissa.	Valvontahanke jatkaa säännöllisen valvontatyön yhteydessä myyntipakkausten määräysten mukaisuuden valvontaa sekä markkinoinnin valvontaa kohteissa.		Valvontaa on tehty painotetusti kaikilla säännöllisen valvonnan tarkastuksilla.
Omavalvonnan tukeminen ja yhteistyö ehkäisevän päihdetyön kanssa 2020-2024	Neuvonnan ja ohjauksen tekeminen tarkastuksilla. Palautekeskustelu kokemuksista tiimipalaverissa ja tarvittaessa kohdennetaan ohjausta uudelleen.	Toimijoiden omavalvonnan ohjaus on säännöllistä ja aktiivista. Aloitetaan yhteistyö ehkäisevän päihdetyön kanssa.		Omavalvonnan tukemiseksi laadittiin kysely sekä tarkastettiin kaikki kohteet vuosina 2021-2022. Omavalvonnan tukemista jatketaan normaalin tarkastustoiminnan yhteydessä. Ehkäisevän päihdetyön yhteistyö on käynnistetty osallistamalla seudullisen päihdetyön koordinaatioryhmään, jossa yhteistyöstä sovitaan tarkemmin.

PROJEKTIT / TERVEYDENSUOJELU

Tavoitteen nimi	Mittari	Tavoitearvo 30.6.2024	Tilanne 30.6.2024	Kommentit kesäkuu 2024
ATP mittauksen hyödyntäminen uimahallien pintapuhtauden seurannassa, jatkoprojekti	Toimialueen uimahallien pintapuhtauden jatkoseuranta ATP mittausmenetelmällä. Neuvonta ja ohjaus hallitoimijoille. Hallihygienian mittaustulosten trendiseuranta.	Projekti toteutetaan ensimmäisellä vuosipuoliskolla		Projekti on valmistunut toukokuussa ja projektin yhteenvetoraportti on esitelty lautakunnalle toukokuun kokouksessa. Tuloksia hyödynnetään seuraavilla säännöllisen valvonnan tarkastuksilla.
Liikuntatilojen pintapuhtauden näytteenotto ja selvitysprojekti	Selvitetään liikuntatilojen pintapuhtauden nykytilanne ATP mittauksilla. Selvitetään toimijoiden hygienian ylläpitoon käyttämät menettelyt. Neuvonta ja ohjaus hygienian ylläpitämiseksi ja asiaan liittyvän ohjemateriaalin tuottaminen.	Projektin mittaukset ja selvitykset valmiita ja projekti valmistuu elokuun loppuun mennessä.		Projekti on valmistunut asiakaskontaktien ja mittausten osalta kesäkuun loppuun mennessä. Tulosten analysointi ja ohjemateriaalin tuottaminen sekä loppuraportti tehdään heinäkuussa ja projektin yhteenveto esitellään lautakunnalle elokuun kokouksessa.

Huoneistovesien näytteenoton ja analyysien yhdenmukaistaminen	Läpikäydään huoneistovesivalvonnasta aikaisempina vuosina kohteisiin näytteenotosta tehdyt päätökset/näytteenottosuunnitelmat ja yhdenmukaistetaan analyysivaatimukset nykyolainsäädäntöä vastaaviksi. Yhdenmukaistetaan uusilla kohteilla tarvittavasta näytteenotosta päättäminen.	Projekti toteutetaan vuoden 2024 aikana kohdetyypeittäin. Kohteita tiedotetaan mahdollisista muutoksista ja muutokset kirjataan valvontarekisteriin sekä viranomaisen vuotuisiin näytteenottosuunnitelmiin.		Projekti ei käynnistynyt, koska projektiin varattu henkilö siirtyi kesken vuoden muihin tehtäviin ja uutta projektiin pystyvää henkilöä ei ole toistaiseksi saatu rekrytoitua.
---	--	---	--	--

PROJEKTIT / ELINTARVIKEVALVONTA

Tavoitteen nimi	Mittari	Tavoitearvo 30.6.2024	Tilanne 30.6.2024	Kommentit kesäkuu 2024
Jäätelökauhojen pintapuhtausprojekti	Pintapuhtausnäyteprojektiin tarkoituksena on selvittää jäätelökauhojen puhtautta irtojäätelön myyntipaikoissa Päijät-Hämeen ympäristöterveyden valvonta-alueella.	Valtaosa pintahygieniamittauksista on tehty ja projekti valmistuu elokuun loppuun mennessä.		Valtaosa mittauksista on tehty ja projekti etenee aikataulussa.
Konditoria- ja leipomomyymälöiden suolaisten vitriinituotteiden hygieeninen laatu	Projektissa selvitetään suolaisten vitriinituotteiden hygieenistä laatua kesällä 2024.	Näytteenotto toteutetaan heinäkuun loppuun mennessä ja yhteenveto valmistuu elokuun loppuun mennessä.		Näytteet on otettu suunnitellusti ja projektin tulosten tarkastelu ja loppuraportointi on meneillään.